

Sygn. akt II CSK 268/16

POSTANOWIENIE

Dnia 6 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba

w sprawie z wniosku Gminy S.
przy uczestnictwie M. S. i R. S.
o zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 6 grudnia 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w S.
z dnia 4 lutego 2016 r., sygn. akt I Ca (...),
uzupełnionego postanowieniem Sądu Okręgowego w S.
z dnia 4 lutego 2016 r., sygn. akt I Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie*, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności orzeczenia z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami albo jego wydania w wyniku oczywiście błędnej, widocznej bez głębszej analizy prawniczej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa. Natomiast skarżący przedstawiając, jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej „oczywiste naruszenie prawa” powinien wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia (por. m. in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 27 kwietnia 2006 r., I CZ 15/06, niepubl., z dnia 29 listopada 2007 r., II CSK 460/07, niepubl., z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, niepubl., z dnia 2 grudnia 2011 r., III CSK 31/11, niepubl.).

Skonfrontowanie rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, by skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona w wyżej wskazanym rozumieniu.

Oczywistej zasadności skargi skarżąca upatrywała w sprzeczności zaskarżonego orzeczenia z uchwałą pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2007 r. (III CZP 30/07, OSNC 2008, nr 5, poz. 43), w której przyjęto, iż władanie cudzą nieruchomością, uzyskane w ramach sprawowania władztwa publicznego, może być posiadaniem samoistnym prowadzącym do zasiedzenia, co rozstrzygnęło ostatecznie wątpliwości i rozbieżności poglądów występujące w dotychczasowym orzecznictwie, co do możliwości kwalifikowania władania nieruchomością nabytą w ramach sprawowania władztwa publicznego (*imperium*), jako władztwa właścicielskiego, które ze względu na swój charakter, może być posiadaniem samoistnym w rozumieniu art. 336 k.c., prowadzącym do zasiedzenia nieruchomości.

Skarżąca nie uwzględnia jednak, iż władztwo publiczne może być również sprawowane *pro publico bono*, a nie być posiadaniem rzeczy dla siebie (*animus rem sibi habendi*), co jest nieodzownym warunkiem prowadzącym do nabycia własności przez posiadacza w drodze zasiedzenia (art. 336 w związku z art. 172 k.c.). W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyraźnie rozróżnia się władztwo publiczne sprawowane *pro publico bono* i *animus rem sibi habendi* i wskazuje, że posiadanie nieruchomości dla dobra innych nie spełnia wymogu przesłanki zasiedzenia, jaką jest charakter posiadania właścicielskiego, a tym samym nie może doprowadzić władającego nieruchomością do nabycia w tym trybie jej własności. Dotyczy to w szczególności nieruchomości przeznaczonych do publicznego korzystania, takich jak drogi i place publiczne, parki miejskie, nieruchomości cmentarne. Tego rodzaju nieruchomości nie mogą być jednocześnie przedmiotem publicznego korzystania przez nieograniczoną liczbę osób oraz indywidualnego posiadania samoistnego, a tym samym zasiedzenia (por. uzasadnienie wyżej przytoczonej uchwały pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2007 r., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2012 r., I CSK 408/11, niepubl.). Skoro z podstawy faktycznej zaskarżonego orzeczenia, którą Sąd Najwyższy jest związany, wynika, iż wniosek dotyczył nieruchomości, na której znajduje się odcinek rowu odprowadzającego wody opadowe, usytuowany wzdłuż pobocza drogi gminnej S., której zarządcą jest Gmina S., to przyjęcie przez Sąd Okręgowy, iż władanie nieruchomością

uczestników, miało na celu ochronę drogi gminnej, a zatem zostało podjęte celem zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej, jest zgodne ze stanowiskiem prezentowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego i jako takie nie może być kwalifikowane, jako oczywiste naruszenie prawa w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

jw